

Situationsspil

Nielsen, Birgitte Woge; Padovan-Özdemir, Marta; Krøjer, Jo; Louhela, Helena; Schjølberg, Anna ; Wrang, Natasha

Publication date:
2023

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Nielsen, B. W., Padovan-Özdemir, M., Krøjer, J., Louhela, H., Schjølberg, A., & Wrang, N. (2023). Situationsspil. Roskilde Universitet. <https://www.jamstalldutveckling.se/situationsspil>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

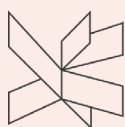

SITUATIONSSPIL

Følgende situationsspil er baseret på episodiske fortællinger om sexistiske krænkelser fra virkelige arbejdsliv, men er ændret for at sikre personernes og arbejdspladsernes anonymitet.

Situationsspillene er udviklet i regi af forskningsprojektet Power Plays – forebyggelse af sexistiske krænkelser gennem erindringsarbejde og forumteater i omsorgssektoren, repræsenteret ved forskerne, Marta Padovan-Özdemir (Roskilde Universitet), Jo Krøjer (Roskilde Universitet), Birgitte Woge Nielsen (VIA University College) og Helena Louhela (Oulu Universitet), samt Anna Schjølberg og Natasha Wrang (Jämställd Utveckling Skåne).

Udvælg de situationsspil, der er mest relevante for din arbejdsplads, til Forum Power Plays. Du kan også justere situationsspillene for at gøre dem endnu mere meningsfulde og relevante for arbejdspladsen, men sørg for at beholde situationens hovedfortælling og klimaks/konflikt.

VIA University
College

Et glemt minde

Roller:

1. Johanne er 24 år gammel og arbejder på et bosted. Hun er startet for nylig og er glad for sit job.
 2. Åke er 50 år gammel og har et handicap, hvilket betyder, at han har brug for en masse støtte og omsorg fra personalet. Åke har boet på bostedet hele sit voksenliv. Han er en social og glad mand, som godt kan lide selskab.
-

Omgivelser:

Spillet foregår i Åkes bolig, hvor han bor alene, men hvor han ofte får støtte og omsorg fra personalet. Situationen udspiller sig i soveværelset og kun Johanne og Åke er til stede i hans lejlighed.

Situation:

Johanne og Åke er lige kommet tilbage til Åkes lejlighed og er i gang med aftenrutinerne. De er på vej fra badeværelset og ind i soveværelset.

Tidligere på aftenen har de haft det hyggeligt sammen i bostedets fællesstue. Åke fik et par øl, og det er tydeligt, at han er i godt humør.

Johanne putter Åke og retter på dyne og puder, så han ligger godt. Åke er aldrig rigtig tilfreds med sin sovestilling, så det tager sin tid. Johanne læner sig ind over Åke for at flytte på puden en sidste gang og siger, at "nu er det nok". Så smiler Åke til hende og beder hende lægge sig ned ved siden af ham i sengen.

Johanne bevæger sig væk fra sengen og prøver at slå det hen med en latter. Hun er overrasket over Åkes forslag og føler sig utilpas, da hun forlader rummet.

Krænkende afdelingsleder

Roller:

1. Emma er en ung kvinde på 22 år, som har fået et nyt job som kontorassistent i en nystartet klinik, hvor hun er den eneste kvinde. Hun arbejder tæt sammen med afdelingslederen.
 2. Afdelingslederen, Peter, er 42 år gammel, er gift og har tre børn. Han er vellidt på klinikken og er den type, som ofte fortæller vittigheder, når medarbejderne er samlet i kaffestuen.
 3. Andre mandlige kolleger, som sidder ved kaffebordet (hvis der er mere end to deltagere i spillet).
-

Omgivelser:

Omkring kaffebordet i firmaets kaffestue.

Situation:

Emma sidder ved kaffebordet i kaffestuen. Afdelingslederen kommer ind og begynder at give hende komplimenter for hendes udseende. Peter sætter sig ved bordet. Han griber køkkenrullen og begynder at bevæge hånden op og ned ad den, mens han ser på hende.

Så fører han køkkenrullen ned under bordet og banker den op imod bordpladen flere gange, mens han samtidig slår i bordet og siger: "Kan du høre, hvordan den rammer bordet af ren og skær ophidselse? Du behøver bare at sætte dig (peger frem for sig) foran mig!"

Emma forsøger at virke smigret, men er utilpas. Det virker forkert, og hun føler sig lille og genert. Hun er også klar over, at det vil blive svært at gøre noget ved Peters opførsel, da Peters chef er i et forhold med Emmas mor og har sørget for, at hun fik jobbet, som hun i øvrigt er bange for at miste.

Peter griner højlydt ad sin egen vittighed og ser meget tilfreds ud, mens Emma svarer: "Ha ha, helt vildt sjovt".

“Dobbelt D-skål”

Roller:

1. Linnéa er en kvinde i 30'erne, som arbejder på et bosted.
 2. Phillip er en mand omkring de 50 år og har nattevagt på samme bosted. Philip er en venlig og meget snakkesalig mand, som godt kan lide at sladre og fortælle vittigheder.
 3. En kollega til Linnéa og Philip.
-

Omgivelser:

Kontoret på et bosted. Klokkeren er ca. 21, og Linnéa, Philip og deres kollega befinder sig i samme lokale.

Situation:

Linnéa sidder og skriver på en rapport fra dagen før, som hun vil have færdig før hun går hjem. Hendes kollega sidder i samme rum og slapper af efter dagens dont. Philip, som har nattevagt, og som Linnéa skal afrapportere til, kommer ind.

Han siger til Linnéa, at han forsøgte at forklare en anden kollega, hvem hun var. Da kollegaen ikke vidste det, havde Philip beskrevet Linnéa som “dobbelt D-skålen, som arbejder i Bosted 3”. “Og så vidste hun med det samme, hvem jeg mente!” siger Philip til Linnéa. Philip griner og synes selv, at han er vældig sjov.

Linnéa ser overrasket på ham.

Philip svarer, at han er forbavset over, at hun aldrig har hørt kælenavnet før.

Det går op for Linnéa, at der må være andre end Philip, der bruger dette kælenavn, når de taler om hende.

Den anden kollega i lokalet siger ikke noget.

Den ældre dame og vikaren

Roller:

1. Anton er en ung mand, der arbejder som vikar på et bosted for mennesker med intellektuelle handicaps. Han er ny i jobbet og har ikke nogen uddannelse inden for faget.
2. Carina er en 70-årig kvinde med en autismediagnose, som har boet på bostedet i mange år. Hun plejer at kunne tage brusebad selv, men sommetider har hun brug for hjælp til at nå bestemte steder på kroppen.

Omgivelser:

Carinas bolig, hvor hun bor alene, men regelmæssigt får besøg af personalet. Situationen udspiller sig i badeværelset.

Situation:

En morgen får Anton til opgave at hjælpe Carina med at tage brusebad. Anton har aldrig arbejdet hos hende før og har fået at vide af kollegerne, at hun kan klare de fleste ting selv, men at hun har brug for hjælp til at nå bestemte steder på kroppen, når hun vasker sig.

Anton ankommer til Carinas bolig og hjælper hende ind under bruseren. Hun vasker sig over hele kroppen og er næsten færdig, da hun pludselig vender sig mod Anton og beder ham vaske sin skede. Dette gør Anton meget utilpas, da han lige har set, at hun er ret god til at vaske sig selv.

Han er usikker på, hvad han skal stille op, men forsøger at lave sjov med det for at undgå at hjælpe hende.

Den karismatiske pårørende

Roller:

1. Alida arbejder på et bosted for mennesker med intellektuelle handicap. Hun er i 20'erne og har arbejdet der i omtrent et halvt år.
2. Johan er 49 år og pårørende til en af beboerne og besøger sin slægtning ret ofte. Han har mødt Alida et par gange før og fremstår som karismatisk og rar mand.

Omgivelser:

Bostedets fællesareal.

Situation:

Alida er alene i bostedets køkken. Johan banker på døren, og Alida lukker op. Johan siger, at han er på et kort besøg hos sin slægtning i dag, hvilket Alida noterer, og han får lov til at gå ind til slægtningen.

Efter besøget finder Johan Alida i køkkenet og går hen til hende. Han kommer tæt på Alida og siger: "Jeg er ked af det, men jeg bliver nødt til at fortælle dig noget". Alida tænker, han har noget vigtigt at berette, og lytter opmærksomt. Så siger Johan: "Du har virkelig pæne bryster". Alida er chokeret og målløs. Der går et par sekunder, før det går op for hende, at hun bør fortælle ham, han ikke må sige sådan noget. Men Alida er så chokeret over situationen, at hun bare viser ham ud, da han allerede er ved at gå.

Den grænseløse

Roller:

1. Fysioterapeut: Mand først i 50'erne. Ud over at give individuelle behandlinger leder han også flere af klinikens træningshold. Hans navn er Jens.
2. Patient: Kvinde i 70'erne, gift og bosat i samme kvarter som klinikken. Hun har kroniske hoftesmerter pga. slidgigt. Hun går på et af fysioterapeutens træningshold. Hendes navn er Jessie.

Omgivelser:

Behandlingsrummet i en fysioterapiklinik. Døren er lukket under behandlingen. Briksen står klar midt i lokalet. Der ligger tæpper og andet udstyr på en lille hylde.

Situation:

Jens henter patienten i venteværelset og viser hende ind i behandlingsrummet. Jessie sætter sig på briksen i behandlingsrummet, og Jens sætter sig på sin stol.

Jessie siger: "Jeg vil gerne behandles af dig, fordi jeg tror, du kan hjælpe mig" (kigger på ham og smiler bredt).

Jens smiler mere tilbageholdende til Jessie og siger: "Tak og ja, jeg vil kunne hjælpe dig. Jeg vil gerne tilbyde dig forskellige typer behandling og træning, fx strækøvelser, massage og motion. Hvordan vil det passe dig?"

Jessie nikker: "Det lyder godt".

Jens: "OK, så må vi hellere komme i gang. Jeg vil gerne bede dig om at tage bukserne af".

Mens Jessie tager bukserne af, siger hun storsmilende og med direkte øjenkontakt: "For dig tager jeg gerne alt tøjet af".

Jens svarer: "Nej, det er ikke nødvendigt lige nu. Du kan nøjes med bukserne og lægge dig her på briksen" (han klapper på briksen).

Jessie lægger sig på briksen iført T-shirt og trusser, og Jens gør sig klar til at lægge et tæppe hen over Jessies skød, men hun vifter tæppet væk og siger: "Det behøver du ikke".

Jens: "Jo, det er en del af behandlingen". Jens påbegynder behandlingen.

Kort tid inde i behandlingen siger Jessie, mens hun kigger op på Jens: "Når du nu masserer mig, vil du så ikke give mig en udspænding af musklerne i mit underliv, ligesom min gynækologiske fysioterapeut gør?"

Kneppeøvelsen

Roller:

1. En ung, kvindelig fysioterapeut er ved at behandle en mandlig patient for fjerde gang og skal behandle ham igen ugen efter. Hendes navn er Marie.
2. Patienten er en 70-årig mand, som får fysioterapi, fordi han har Parkinsons sygdom. Han hedder Erik og har tidligere arbejdet ved militæret. Erik har gået til behandling på samme fysioterapiklinik i mange år. Han kan godt lide at komme der pga. det sociale samvær.

Omgivelser:

Træningslokalet i en fysioterapiklinik. Der ligger træningsredskaber i det ene hjørne af rummet. En af væggene er dækket af spejle. Vinduerne bagest i rummet vender ud mod gaden, så persienerne er rullet ned under træningen. Døren er lukket. Uden for træningslokalet ligger venteværelset og receptionen.

Situation:

Marie og Erik er alene i træningslokalet. De er i gang med forskellige gangøvelser med varierede hastigheder og rytmer. Efter et stykke tid viser Marie Erik, hvordan man laver en bestemt øvelse for hoften ved at bevæge den i store cirkler med hænderne på hofterne. I stedet for at lave øvelsen begynder Erik at grine.

Han kigger på Marie og siger: "Da jeg arbejdede ved militæret, plejede vi at kalde denne her øvelse for kneppeøvelsen".

Marie ved godt, at Erik kan være ret bramfri, men bemærkningen overrasker hende. Hun tager en dyb indånding og siger: "Erik, jeg bliver nødt til at sige, at jeg finder din bemærkning ret upassende".

Erik kigger på hende og bliver ved med at grine. Han ignorerer hendes udsagn. Marie fortsætter med at vise bækkenøvelsen, mens hun forsøger at bevare fatningen og virke professionel. Med en kluklatter begynder Erik at lave øvelsen, mens han betragter Marie.

Efter kort tid afslutter Marie træningssessionen og siger farvel til Erik. Hun føler sig ilde til mode, men må skynde sig at gøre klar til den næste patient.

Venneanmodning

Roller:

1. Kuura – en 21-årig deltidsansat hjælper på et plejehjem. Kuura er startet for nylig.
 2. Puro – en omsorgskrævende borger på et bosted.
-

Omgivelser:

Tilpas situationen til betingelserne på din egen arbejdsplads.

Situation:

Kuura arbejder på et plejehjem for mennesker med adfærdsmæssige udfordringer. Beboerne har forskellige udviklingsrelaterede udfordringer, fx autisme. En ny klient ankommer til plejehjemmet. Han hedder Puro og har været dømt for sædelighedskrænkelser og seksuelle overgreb.

Kuura bemærker hurtigt, at den nye klient er blevet ret glad for hende, og at det er på en anden måde end som en medarbejder eller en ven. En aften spørger Puro, om Kuura har lyst til at gå ud og ryge sammen med ham. Kuura går ud sammen med Puro, og de sidder på bænken og snakker. Puro vil gerne sige noget, men virker genert. Kuura fornemmer, at Puro vil sige noget upassende, og forsøger at skifte emne til noget mere neutralt. Men så tager Puro sin telefon og skriver: "du er sød" og "du ser godt ud" på den, hvorefter han viser den til Kuura. Kuura føler sig utilpas, men forklarer, at hun jo er ansat. Puro siger, han forstår, men ser skuffet ud.

Da Kuura begynder at gå tilbage mod plejehjemmet, mærker hun telefonen vibrere mange gange i hendes lomme. Kuura tager den op og ser, at Puro har slået Kuura op på alle sociale medier og sendt venneanmodninger. Kuura føler sig endnu mere skidt til mode. Hun ser sig tilbage og opdager, at Puro bliver ved med at følge hende med øjnene, mens han smiler til hende.